Codebook

Pitoni++

Žiga Gosar, Maks Kolman, Jure Slak

verzija: 23. marec 2015

Kazalo

0	Uvo	od .	3
1	Gra	ıfi	3
	1.1	Topološko sortiranje	3
	1.2	Mostovi in prerezna vozlišča grafa	3
	1.3	Močno povezane komponente	4
	1.4	Najkrajša pot v grafu	5
		1.4.1 Dijkstra	5
		1.4.2 Dijkstra (kvadratičen)	6
		1.4.3 Bellman-Ford	6
		1.4.4 Floyd-Warhsall	7
	1.5	Minimalno vpeto drevo	7
		1.5.1 Prim	7
		1.5.2 Kruskal	8
	1.6	Največji pretok in najmanjši prerez	9
		1.6.1 Edmonds-Karp	9
	1.7		10
2	Dod	latkovne strukture	11
4	2.1		11
	2.1	renwick tree	11
3	Teo	rija števil	11
	3.1		11
	3.2		12
	3.3		12
	3.4		13
	3.5	Številski sestavi	13
	3.6		14
	3.7		14
		,	1 -
4			15
	4.1		15
	4.2	Konveksna ovojnica	18
	4.0	D1 ××: " 1 + 1	10
	4.3 4.4	<i>u</i> 1	18 20

0 Uvod

Napotki zame:

- podrobno in pozorno preberi navodila
- pazi na double in ull, oceni velikost rezultata

1 Grafi

1.1 Topološko sortiranje

Vhod: Število vozlišč n in število povezav m ter seznam povezav E oblike $u \to v$ dolžine m. Usmerjen graf G je tako sestavljen iz vozlišč z oznakami 0 do n-1 in povezavami iz E. G ne sme imeti zank, če pa jih ima, se jih lahko brez škode odstrani.

Izhod: Topološka ureditev usmerjenega grafa G, to je seznam vozlišč v takem vrstnem redu, da nobena povezava ne kaže nazaj. Če je vrnjeni seznam krajši od n, potem ima G cikle.

Časovna zahtevnost: O(V + E)Prostorska zahtevnost: O(V)Testiranje na terenu: UVa 10305

```
vector<int> topological_sort(int n, int m, const int E[][2]) {
        vector<vector<int>> graf(n);
3
       vector<int> ingoing(n, 0);
       for (int i = 0; i < m; ++i) {
5
           int a = E[i][0], b = E[i][1];
6
           graf[a].push_back(b);
7
           ingoing[b]++;
8
9
10
       11
12
           if (ingoing[i] == 0)
13
14
               q.push(i);
15
       vector<int> res;
16
       while (!q.empty()) {
17
18
           int t = q.front();
           q.pop();
19
20
           res.push_back(t);
21
22
           for (int v : graf[t])
23
               if (--ingoing[v] == 0)
24
                  q.push(v);
26
       return res; // če res.size() != n, ima graf cikle.
28
   }
```

1.2 Mostovi in prerezna vozlišča grafa

Vhod: Število vozlišč n in število povezav m ter seznam povezav E oblike $u \to v$ dolžine m. Neusmerjen graf G je tako sestavljen iz vozlišč z oznakami 0 do n-1 in povezavami iz E.

Izhod: Seznam prereznih vozlišč: točk, pri katerih, če jih odstranimo, graf razpade na dve komponenti in seznam mostov grafa G: povezav, pri katerih, če jih odstranimo, graf razpade na dve komponenti.

Časovna zahtevnost: O(V + E)Prostorska zahtevnost: O(V + E)Testiranje na terenu: UVa 315

```
namespace {
    vector<int> low;
2
    vector<int> dfs_num;
3
    vector<int> parent;
5
6
    void articulation_points_and_bridges_internal(int u, const vector<vector<int>>% graf,
             vector<bool>% articulation_points_map, vector<pair<int, int>>% bridges) {
8
         static int dfs_num_counter = 0;
9
         low[u] = dfs_num[u] = ++dfs_num_counter;
10
         int children = 0;
11
         for (int v : graf[u]) {
12
             if (dfs_num[v] == -1) { // unvisited
    parent[v] = u;
13
14
15
                  children++;
16
                  articulation_points_and_bridges_internal(v, graf, articulation_points_map, bridges);
17
18
                  low[u] = min(low[u], low[v]); // update low[u]
19
                  if (parent[u] == -1 && children > 1) // special root case
20
21
                      articulation_points_map[u] = true;
22
                  else if (parent[u] != -1 && low[v] >= dfs_num[u]) // articulation point
                      articulation_points_map[u] = true; // assigned more than once
                                                             // bridge
                  if (low[v] > dfs_num[u])
                      bridges.push_back({u, v});
             } else if (v != parent[u]) {
                 low[u] = min(low[u], dfs_num[v]); // update low[u]
             }
         }
30
31
    void articulation_points_and_bridges(int n, int m, const int E[][2],
32
             vector<int>& articulation_points, vector<pair<int, int>>& bridges) {
33
         vector<vector<int>> graf(n);
for (int i = 0; i < m; ++i) {
   int a = E[i][0], b = E[i][1];</pre>
34
35
36
             graf[a].push_back(b);
37
             graf[b].push_back(a);
38
39
40
41
         low.assign(n, -1);
         dfs_num.assign(n, -1);
parent.assign(n, -1);
42
43
44
45
         vector<bool> articulation_points_map(n, false);
        for (int i = 0; i < n; ++i)
if (dfs_num[i] == -1)
46
47
                  articulation_points_and_bridges_internal(i, graf, articulation_points_map, bridges);
48
49
         for (int i = 0; i < n; ++i)
50
51
             if (articulation_points_map[i])
                  articulation_points.push_back(i); // actually return only articulation points
    }
```

1.3 Močno povezane komponente

Vhod: Seznam sosednosti s težami povezav.

Izhod: Seznam povezanih komponent grafa v obratni topološki ureditvi in kvocientni graf, to je DAG, ki ga dobimo iz grafa, če njegove komponente stisnemo v točke. Morebitnih več povezav med dvema komponentama seštejemo.

Časovna zahtevnost: O(V + E)

Prostorska zahtevnost: O(V + E)

Testiranje na terenu: http://putka.upm.si/tasks/2012/2012_3kolo/zakladi

```
1 namespace {
2 vector<int> low;
3 vector<int> dfs_num;
```

```
stack<int> S;
4
     vector<int> component; // maps vertex to its component
6
     void strongly_connected_components_internal(int u, const vector<vector<pair<int, int>>>& graf,
             vector<vector<int>>& comps) {
         static int dfs_num_counter = 1;
         low[u] = dfs_num[u] = dfs_num_counter++;
11
12
         S.push(u);
13
         for (const auto& v : graf[u]) {
    if (dfs_num[v.first] == 0) // not visited yet
14
15
              strongly_connected_components_internal(v.first, graf, comps);
if (dfs_num[v.first] != -1) // not popped yet
16
17
                   low[u] = min(low[u], low[v.first]);
18
         }
19
20
         if (low[u] == dfs_num[u]) { // extract the component
^{21}
              int cnum = comps.size();
22
              comps.push_back({}); // start new component
23
24
              int w;
              do {
25
                   w = S.top(); S.pop();
26
27
                   comps.back().push_back(w);
                   component[w] = cnum;
28
                   dfs_num[w] = -1; // mark popped
29
30
              } while (w != u);
31
         }
    }
32
33
34
     void strongly_connected_components(const vector<vector<pair<int, int>>>& graf,
              vector<vector<int>>& comps, vector<map<int, int>>& dag) {
35
36
         int n = graf.size();
         low.assign(n, 0);
38
         dfs_num.assign(n, 0);
         component.assign(n, -1);
40
         for (int i = 0; i < n; ++i)
    if (dfs_num[i] == 0)</pre>
41
42
                   strongly_connected_components_internal(i, graf, comps);
43
44
                                        // zgradimo kvocientni graf, teza povezave je vsota tez
45
         dag.resize(comps.size());
         for (int u = 0; u < n; ++u) {
    for (const auto& v : graf[u]) {
        if (component[u] != component[v.first]) {
46
47
48
                       dag[component[u]][component[v.first]] += v.second; // ali max, kar zahteva naloga
49
50
              }
51
         }
52
    }
53
```

1.4 Najkrajša pot v grafu

1.4.1 Dijkstra

Vhod: Seznam sosednosti s težami povezav in dve točki grafa. Povezave morajo biti pozitivne.

Izhod: Dolžina najkrajša poti od prve do druge točke. Z lahkoto vrne tudi pot, glej kvadratično verzijo za implementacijo.

Casovna zahtevnost: $O(E \log(E))$

Prostorska zahtevnost: O(V + E)

Testiranje na terenu: http://putka.upm.si/tasks/2013/2013_1kolo/wolowitz

```
typedef pair<int, int> pii;

int dijkstra(const vector<vector<pii>>>& graf, int s, int t) {
   int n = graf.size(), d, u;
   priority_queue<pii, vector<pii>>, greater<pii>>> q;
   vector<bool> visited(n, false);
   vector<int> dist(n);

q.push({0, s}); // {cena, tocka}
   while (!q.empty()) {
```

```
11
            tie(d, u) = q.top();
            q.pop();
12
13
            if (visited[u]) continue;
14
            visited[u] = true;
            dist[u] = d;
            if (u == t) break; // ce iscemo do useh tock spremeni v --n == 0
             for (const auto& p : graf[u])
                 if (!visited[p.first])
                     q.push({d + p.second, p.first});
22
23
24
        return dist[t];
25
```

1.4.2 Dijkstra (kvadratičen)

Vhod: Seznam sosednosti s težami povezav in dve točki grafa. Povezave morajo biti pozitivne.

Izhod: Najkrajša pot med danima točkama, dana kot seznam vmesnih vozlišč skupaj z obema krajiščema.

Časovna zahtevnost: $O(V^2)$, to je lahko bolje kot $O(E \log(E))$.

Prostorska zahtevnost: O(V + E)

Testiranje na terenu: http://putka.upm.si/tasks/2013/2013_1kolo/wolowitz

```
vector<int> dijkstra_square(const vector<vector<pair<int, int>>>& graf, int s, int t) {
2
         int INF = numeric_limits<int>::max();
         int n = graf.size(), to, len;
3
         vector<int> dist(n, INF), prev(n);
 4
         dist[s] = 0;
         vector<bool> visited(n, false);
         for (int i = 0; i < n; ++i) {
              int u = -1;
             for (int j = 0; j < n; ++j)
    if (!visited[j] && (u == -1 || dist[j] < dist[u]))
              13
              if (u == t) break; // found shortest path to target
             visited[u] = true;
14
15
             for (const auto& edge : graf[u]) {
16
                  tie(to, len) = edge;
if (dist[u] + len < dist[to]) { // if path can be improved via me
    dist[to] = dist[u] + len;</pre>
17
18
19
                      prev[to] = u;
20
21
22
         } // v dist so sedaj razdalje od s do vseh, ki so bližje kot t (in t) vector < int > path; // ce je dist[t] == INF, je t v drugi komponenti kot s
23
24
         for (int v = t; v != s; v = prev[v])
25
             path.push_back(v);
26
         path.push_back(s);
27
         reverse(path.begin(), path.end());
28
29
         return path;
    }
30
```

1.4.3 Bellman-Ford

Vhod: Seznam sosednosti s težami povezav in točka grafa. Povezave ne smejo imeti negativnega cikla (duh).

Izhod: Vrne razdaljo od dane točke do vseh drugih. Ni nič ceneje če iščemo samo do določene točke.

Časovna zahtevnost: O(EV)

Prostorska zahtevnost: O(V + E)

Testiranje na terenu: http://putka.upm.si/tasks/2013/2013_1kolo/wolowitz

```
vector<int> bellman_ford(const vector<vector<pair<int, int>>>& graf, int s) {
2
          int INF = numeric_limits<int>::max();
3
          int n = graf.size(), v, w;
          vector<int> dist(n, INF);
          vector<int> prev(n, -1);
          vector<bool> visited(n, false);
 6
          dist[s] = 0:
          for (int i = 0; i < n-1; ++i) { // i je trenutna dolžina poti for (int u = 0; u < n; ++u) {
10
                    for (const auto& edge : graf[u]) {
11
                         tie(v, w) = edge;
if (dist[u] != INF && dist[u] + w < dist[v]) {</pre>
12
13
                              dist[v] = dist[u] + w;
14
                              prev[v] = u;
15
16
                    }
17
               }
18
          }
19
20
          for (int u = 0; u < n; ++u) { // cycle detection
21
               for (const auto& edge : graf[u]) {
22
                    tie(v, w) = edge;
if (dist[u] != INF && dist[u] + w < dist[v])
    return {}; // graph has a negative cycle !!</pre>
23
24
25
               }
26
          }
27
          return dist;
28
    }
29
```

1.4.4 Floyd-Warhsall

Vhod: Število vozlišč, število povezav in seznam povezav. Povezave ne smejo imeti negativnega cikla (duh).

Izhod: Vrne matriko razdalj med vsemi točkami, d[i][j] je razdalja od i-te do j-te točke. Če je katerikoli diagonalen element negativen, ima graf negativen cikel. Rekonstrukcija poti je možna s pomočjo dodatne tabele, kjer hranimo naslednika.

Časovna zahtevnost: $O(V^3)$, dober za goste grafe.

Prostorska zahtevnost: $O(V^2)$

Testiranje na terenu: http://putka.upm.si/tasks/2013/2013_1kolo/wolowitz

```
vector<vector<int>> flowd warshall(int n, int m, const int E[][3]) {
1
          int INF = numeric_limits<int>::max();
2
          vector<vector<int>> d(n, vector<int>(n, INF));
3
          //\ vector < vector < int >> \ next(n,\ vector < int > (n,\ -1)); \ \ //\ da\ dobimo\ pot
4
          for (int i = 0; i < m; ++i) {
  int u = E[i][0], v = E[i][1], c = E[i][2];</pre>
5
6
               d[u][v] = c;
               // next[u][v] = v
8
          }
9
10
          for (int i = 0; i < n; ++i)
    d[i][i] = 0;</pre>
11
12
          for (int k = 0; k < n; ++k)
14
               for (int i = 0; i < n; ++i)
  for (int j = 0; j < n; ++j)
    if (d[i][k] != INF && d[k][j] != INF && d[i][k] + d[k][j] < d[i][j])</pre>
15
                              d[i][j] = d[i][k] + d[k][j];
18
                               // next[i][j] = next[i][k];
19
          return d; // ce je kateri izmed d[i][i] < 0, ima graf negativen cikel
20
     }
```

1.5 Minimalno vpeto drevo

1.5.1 Prim

Vhod: Neusmerjen povezan graf s poljubnimi cenami povezav.

Izhod: Vrne ceno najmanjšega vpetega drevesa. Z lahkoto to zamenjamo z maksimalnim (ali katerokoli podobno operacijo) drevesom.

Časovna zahtevnost: $O(E \log(E))$, dober za goste grafe.

Prostorska zahtevnost: O(V + E)

Testiranje na terenu: UVa 11631

```
typedef pair<int, int> pii;
    int prim_minimal_spanning_tree(const vector<vector<pii>>>& graf) {
         int n = graf.size(), d, u;
         vector<bool> visited(n, false);
         priority_queue<pii, vector<pii>, greater<pii>> q; // remove greater for max-tree
6
         q.push({0, 0});
8
         int sum = 0;
                                  // sum of the mst
9
         int edge_count = 0;
                                  // stevilo dodanih povezav
10
        while (!q.empty()) {
    tie(d, u) = q.top();
    q.pop();
11
12
13
14
             if (visited[u]) continue;
15
             visited[u] = true;
16
17
18
             sum += d:
             if (++edge_count == n) break; // drevo, jebeš solato
19
20
             for (const auto& edge : graf[u])
21
22
                 if (!visited[edge.first])
23
                      q.push({edge.second, edge.first});
         } // ce zelimo drevo si shranjujemo se previous vertex.
24
25
         return sum;
    }
```

1.5.2 Kruskal

Vhod: Neusmerjen povezan graf s poljubnimi cenami povezav.

Izhod: Vrne ceno najmanjšega vpetega drevesa. Z lahkoto to zamenjamo z maksimalnim (ali katerokoli podobno operacijo) drevesom.

Časovna zahtevnost: $O(E \log(E))$, dober za redke grafe. Če so povezave že sortirane, samo $O(E\alpha(V))$.

Prostorska zahtevnost: O(V + E)

Testiranje na terenu: UVa 11631

```
namespace {
    vector<int> parent;
    vector<int> rank;
3
5
    int find(int x) {
6
         if (parent[x] != x)
             parent[x] = find(parent[x]);
8
         return parent[x];
9
    }
10
11
    bool unija(int x, int y) {
12
         int xr = find(x);
13
         int yr = find(y);
14
15
         if (xr == yr) return false;
if (rank[xr] < rank[yr]) {</pre>
16
                                            // rank lahko tudi izpustimo, potem samo parent[xr] = yr;
17
             parent[xr] = yr;
18
         } else if (rank[xr] > rank[yr]) {
19
20
             parent[yr] = xr;
21
             parent[yr] = xr;
22
23
              rank[xr]++;
25
         return true;
    }
```

```
28
    int kruskal_minimal_spanning_tree(int n, int m, int E[][3]) {
29
         rank.assign(n, 0);
         parent.assign(n, 0);
30
31
         for (int i = 0; i < n; ++i) parent[i] = i;
         vector<tuple<int, int, int>> edges;
32
         for (int i = 0; i < m; ++i) edges.emplace_back(E[i][2], E[i][0], E[i][1]);</pre>
33
         sort(edges.begin(), edges.end());
35
         int sum = 0, a, b, c, edge_count = 0;
for (int i = 0; i < m; ++i) {</pre>
36
37
              tie(c, a, b) = edges[i];
38
              if (unija(a, b)) {
39
                  sum += c;
40
                  edge_count++;
41
42
              if (edge_count == n - 1) break;
43
44
         return sum;
45
46
```

1.6 Največji pretok in najmanjši prerez

1.6.1 Edmonds-Karp

Vhod: Matrika kapacitet, vse morajo biti nenegativne.

Izhod: Vrne maksimalen pretok, ki je enak minimalnemu prerezu. Konstruira tudi matriko pretoka.

Časovna zahtevnost: $O(VE^2)$ Prostorska zahtevnost: $O(V^2)$ Testiranje na terenu: UVa 820

```
namespace {
2
    const int INF = numeric_limits<int>::max();
3
    struct triple { int u, p, m; };
    int edmonds_karp_maximal_flow(const vector<vector<int>>& capacity, int s, int t) {
         int n = capacity.size();
8
         vector<vector<int>>> flow(n, vector<int>(n, 0));
         int maxflow = 0;
         while (true) {
10
             vector<int> prev(n, -2); // hkrati tudi visited array
11
             int bot = INF;
                                         // bottleneck
12
             queue<triple> q;
q.push({s, -1, INF});
13
14
                                        // compute a possible path, add its bottleneck to the total flow
             while (!q.empty()) {
15
                 int u = q.front().u, p = q.front().p, mini = q.front().m; // while such path exists
16
                 q.pop();
17
18
                 if (prev[u] != -2) continue;
19
                 prev[u] = p;
20
21
                 if (u == t) { bot = mini; break; }
22
23
                 for (int i = 0; i < n; ++i) {
24
                      int available = capacity[u][i] - flow[u][i];
25
                     if (available > 0) {
26
                          q.push({i, u, min(available, mini)}); // kumulativni minimum
27
28
                 }
29
             }
30
31
             if (prev[t] == -2) break;
32
33
34
             for (int u = t; u != s; u = prev[u]) { // popravimo tretnurni flow nazaj po poti
flow[u][prev[u]] -= bot;
                 flow[prev[u]][u] += bot;
38
         }
40
         return maxflow;
    }
41
```

1.7 Največje prirejanje in najmanjše pokritje

V angleščini: maximum cardinality bipartite matching (če bi dodali še kakšno povezavo bi se dve stikali) in minimum vertex cover (če bi vzeli še kakšno točko stran, bi bila neka povezava brez pobarvane točke na obeh koncih).

Vhod: Dvodelen neutežen graf, dan s seznamom sosedov. Prvih left vozlišč je na levi strani.

Izhod: Število povezav v MCBM = število točk v MVC, prvi MVC vrne tudi neko minimalno pokritje. Velja tudi MIS = V - MCBM, MIS pomeni $maximum\ independent\ set$.

Časovna zahtevnost: O(VE)Prostorska zahtevnost: O(V + E)

Testiranje na terenu: UVa 11138

```
namespace {
    vector<int> match, vis;
3
     int augmenting_path(const vector<vector<int>>& graf, int left) {
         if (vis[left]) return 0;
6
         vis[left] = 1;
         for (int right : graf[left]) {
 8
             if (match[right] == -1 || augmenting_path(graf, match[right])) {
   match[right] = left;
9
10
                 match[left] = right;
11
12
                 return 1;
             }
13
         }
14
         return 0;
15
    }
16
17
     void mark_vertices(const vector<vector<int>>& graf, vector<bool>& cover, int v) {
18
         if (vis[v]) return;
20
         vis[v] = 1;
         cover[v] = false;
^{21}
         for (int r : graf[v]) {
22
             cover[r] = true;
             if (match[r] != -1)
                 mark_vertices(graf, cover, match[r]);
         }
26
    }
28
    int bipartite_matching(const vector<vector<int>>% graf, int left_num) {
29
         int n = graf.size();
30
         match.assign(2*n, -1);
31
         int mcbm = 0;
                                     // prvih left_num je v levem delu grafa
32
         for (int left = 0; left < left_num; ++left) {</pre>
33
             vis.assign(n, 0);
34
35
             mcbm += augmenting_path(graf, left);
         }
36
37
         return mcbm;
    }
38
39
    vector<int> minimal_cover(const vector<vector<int>>>& graf, int left_num) {
40
41
         bipartite_matching(graf, left_num);
42
         int n = graf.size();
43
         vis.assign(2*n, 0);
         vector<bool> cover(n, false);
44
         fill(cover.begin(), cover.begin() + left_num, true);
45
46
         for (int left = 0; left < n; ++left)</pre>
             if (match[left] == -1)
47
                 mark_vertices(graf, cover, left);
49
         vector<int> result; // ni potrebno, lahko se uporablja kar cover
         for (int i = 0; i < n; ++i)
             if (cover[i])
                 result.push_back(i);
         return result;
    }
```

2 Podatkovne strukture

2.1 Fenwick tree

Operacije: Imamo tabelo z indeksi $1 \le x \le 2^k$ v kateri hranimo števila. Želimo hitro posodabljati elemente in odgovarjati na queryje po vsoti podseznamov.

- preberi vsoto do indeksa x (poljuben podseznam, read(b) read(a))
- ullet posodobi število na indeksu x
- \bullet preberi število na indeksu x.

Časovna zahtevnost: O(k) na operacijo

Prostorska zahtevnost: $O(2^k)$

Testiranje na terenu: http://putka.upm.si/competitions/upm2013-finale/safety

```
const int MAX_INDEX = 16;
2
    vector<int> tree(MAX_INDEX+1, 0); // global tree, 1 based!!
    void update(int idx, int val) { // increments idx for value
       while (idx <= MAX_INDEX) {</pre>
          tree[idx] += val;
           idx += (idx & -idx);
10
   }
11
12
    int read(int idx) { // read sum of [1, x], read(0) == 0, duh.}
13
       int sum = 0;
14
       while (idx > 0) {
15
           sum += tree[idx];
16
           idx -= (idx & -idx);
17
18
       return sum:
19
   }
20
21
   22
       int sum = tree[idx];
if (idx > 0) {
23
24
25
           int z = idx - (idx & -idx);
           idx--;
26
           while (idx != z) {
27
28
               sum -= tree[idx];
               idx -= (idx & -idx);
29
30
           }
       }
31
32
       return sum;
```

3 Teorija števil

3.1 Evklidov algoritem

Vhod: $a, b \in \mathbb{Z}$

Izhod: Največji skupni delitelj a in b. Za pozitivna števila je pozitiven, če je eno število 0, je rezultat drugo število, pri negativnih je predznak odvisen od števila iteracij.

Časovna zahtevnost: $O(\log(a) + \log(b))$

Prostorska zahtevnost: O(1)

```
1  int gcd(int a, int b) {
2   int t;
3  while (b != 0) {
```

3.2 Razširjen Evklidov algoritem

Vhod: $a, b \in \mathbb{Z}$. Števili retx, rety sta parametra samo za vračanje vrednosti.

Izhod: Števila x, y, d, pri čemer $d = \gcd(a, b)$, ki rešijo Diofantsko enačbo ax + by = d. V posebnem primeru, da je b tuj a, je x inverz števila a v multiplikativni grupi Z_b^* .

Časovna zahtevnost: $O(\log(a) + \log(b))$

Prostorska zahtevnost: O(1)Testiranje na terenu: UVa 756

```
int ext_gcd(int a, int b, int& retx, int& rety) {
           int x = 0, px = 1, y = 1, py = 0, r, q;
while (b != 0) {
2
3
                r = a % b; q = a / b; // quotient and reminder
a = b; b = r; // gcd swap
r = px - q * x; // x swap
4
5
                r = px - q * x;
px = x; x = r;
6
                r = py - q * y;
                                                // y swap
9
                py = y; y = r;
10
                                               // return
11
           retx = px; rety = py;
           return a;
12
     }
13
```

3.3 Kitajski izrek o ostankih

Vhod: Sistem n kongruenc $x \equiv a_i \pmod{m_i}$, m_i so paroma tuji.

Izhod: Število x, ki reši ta sistem dobimo po formuli

$$x = \left[\sum_{i=1}^{n} a_i \frac{M}{m_i} \left[\left(\frac{M}{m_i} \right)^{-1} \right]_{m_i} \right]_{M}, \qquad M = \prod_{i=1}^{n} m_i,$$

kjer $[x^{-1}]_m$ označuje inverz x po modulu m. Vrnjeni x je med 0 in M.

Casovna zahtevnost: $O(n \log(\max\{m_i, a_i\}))$

Prostorska zahtevnost: O(n)

Potrebuje: Evklidov algoritem (str. 11)

Testiranje na terenu: UVa 756

Opomba: Pogosto potrebujemo unsigned long long namesto int.

```
int mul_inverse(int a, int m) {
         int x, y;
ext_gcd(a, m, x, y);
2
3
4
         return (x + m) \% m;
6
     int chinese_reminder_theorem(const vector<pair<int, int>>& cong) {
         int M = 1:
         for (size_t i = 0; i < cong.size(); ++i) {</pre>
9
10
             M *= cong[i].second;
11
         int x = 0, a, m;
         for (const auto& p : cong) {
13
             tie(a, m) = p;
x += a * M / m * mul_inverse(M/m, m);
```

3.4 Hitro potenciranje

Vhod: Število q iz splošne grupe in $n \in \mathbb{N}_0$.

Izhod: Število q^n .

Časovna zahtevnost: $O(\log(n))$

Prostorska zahtevnost: O(1)

Testiranje na terenu: http://putka.upm.si/tasks/2010/2010_3kolo/nicle

```
int fast_power(int g, int n) {
2
        int r = 1;
        while (n > 0) {
3
            if (n & 1) {
4
                r *= g;
5
            }
6
            g *= g;
            n >>= 1;
8
9
        return r:
10
```

3.5 Številski sestavi

Vhod: Število $n \in \mathbb{N}_0$ ali $\frac{p}{q} \in Q$ ter $b \in [2, \infty) \cap \mathbb{N}$.

Izhod: Število n ali $\frac{p}{q}$ predstavljeno v izbranem sestavu z izbranimi števkami in označeno periodo.

Časovna zahtevnost: $O(\log(n))$ ali $O(q \log(q))$

Prostorska zahtevnost: O(n) ali O(q)

Testiranje na terenu: http://putka.upm.si/tasks/2010/2010_finale/ulomki Opomba: Zgornja meja za bazo b je dolžina niza STEVILSKI_SESTAVI_ZNAKI.

```
char STEVILSKI_SESTAVI_ZNAKI[] = "0123456789ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ";
     string convert_int(int n, int baza) {
         if (n == 0) return "0";
         string result;
 6
         while (n > 0) {
             result.push_back(STEVILSKI_SESTAVI_ZNAKI[n % baza]);
8
9
         reverse(result.begin(), result.end());
10
         return result;
11
12
13
    string convert_fraction(int stevec, int imenovalec, int base) {
14
         div_t d = div(stevec, imenovalec);
15
         string result = convert_int(d.quot, base);
if (d.rem == 0) return result;
16
17
18
         string decimalke; // decimalni del
result.push_back('.');
19
20
21
         int mesto = 0;
22
         map<int, int> spomin;
         spomin[d.rem] = mesto;
23
         while (d.rem != 0) { // pisno deljenje
24
             mesto++;
25
             d.rem *= base;
             decimalke += STEVILSKI_SESTAVI_ZNAKI[d.rem / imenovalec];
27
             d.rem %= imenovalec;
             if (spomin.count(d.rem) > 0) { // periodicno
29
                  result.append(decimalke.begin(), decimalke.begin() + spomin[d.rem]);
                  result.push_back('(');
```

```
result.append(decimalke.begin() + spomin[d.rem], decimalke.end());
result.push_back(')');
return result;
}

spomin[d.rem] = mesto;

result += decimalke;
return result; // koncno decimalno stevilo

return result; // koncno decimalno stevilo
}
```

3.6 Eulerjeva funkcija ϕ

Vhod: Število $n \in \mathbb{N}$.

Izhod: Število $\phi(n)$, to je število števil manjših ali enakih n in tujih n. Direktna formula:

 $\phi(n) = n \cdot \prod_{p \mid n} (1 - \frac{1}{p})$

Časovna zahtevnost: $O(\sqrt{n})$ Prostorska zahtevnost: O(1)

Testiranje na terenu: https://projecteuler.net/problem=69

3.7 Eratostenovo rešeto

Vhod: Število $n \in \mathbb{N}$.

Izhod: Seznam praštevil manjših od n in seznam, kjer je za vsako število manjše od n notri njegov najmanjši praštevilski delitelj. To se lahko uporablja za faktorizacijo števil in testiranje praštevilskosti.

Časovna zahtevnost: $O(n \log(n))$

Prostorska zahtevnost: O(n)

Testiranje na terenu: UVa 10394

```
void erastothenes_sieve(int n, vector<int>% is_prime, vector<int>% primes) {
    is_prime.resize(n);
    for (int i = 2; i < n+1; ++i) {
        if (is_prime[i] == 0) {
            is_prime[i] = i;
            primes.push_back(i);
        }
        size_t j = 0;
        while (j < primes.size() && primes[j] <= is_prime[i] && i * primes[j] <= n) {
        is_prime[i * primes[j]] = primes[j];
        j++;
        }
}</pre>
```

4 Geometrija

Zaenkrat obravnavamo samo ravninsko geometrijo. Točke predstavimo kot kompleksna števila. Daljice predstavimo z začetno in končno točko. Premice s koeficienti v enačbi ax + by = c. Premico lahko konstruiramo iz dveh točk in po želji hranimo točko in smerni vektor. Pravokotnike predstavimo z spodnjim levim in zgornjim desnim ogliščem. Večkotnike predstavimo s seznamom točk, kot si sledijo, prve točke ne ponavljamo. Tip ITYPE predstavlja različne vrste presečišč ali vsebovanosti: $\tt OK$ pomeni, da se lepo seka oz. je točka v notranjosti. $\tt NO$ pomeni, da se ne seka oz. da točna ni vsebovana, $\tt EQ$ pa pomeni, da se premici prekrivata, daljici sekata v krajišču ali se pokrivata, oz. da je točka na robu.

4.1 Osnove

Funkcije:

- skalarni in vektorski produkt
- pravokotni vektor in polarni kot
- ploščina trikotnika in enostavnega mnogokotnika
- razred za premice
- razdalja do premice, daljice, po sferi
- vsebovanost v trikotniku, pravokotniku, enostavnem mnogokotniku
- presek dveh premic, premice in daljice in dveh daljic
- konstrukcije krogov iz treh točk, iz dveh točk in radija

Vhod: Pri argumentih funkcij.

Izhod: Pri argumentih funkcij.

Časovna zahtevnost: O(št. točk)Prostorska zahtevnost: O(št. točk)

r iostorska zantevnost. O(st. tock)

Testiranje na terenu: Bolj tako, ima pa obsežne unit teste...

```
const double pi = M_PI;
    const double eps = 1e-7;
    const double inf = numeric_limits<double>::infinity();
3
     enum ITYPE : char { OK, NO, EQ };
5
    typedef complex<double> P;
6
    double dot(const P% p, const P% q) {
8
9
        return p.real() * q.real() + p.imag() * q.imag();
10
    double cross(const P& p, const P& q) {
11
         return p.real() * q.imag() - p.imag() * q.real();
12
13
    double cross(const P& p, const P& q, const P& r) {
14
         return cross(q - p, r - q); // > 0 levo, < 0 desno, = 0 naravnost
15
16
     // true is p \rightarrow q \rightarrow r is a left turn, straight line is not, if so, change to -eps
17
    bool left_turn(const P& p, const P& q, const P& r) {
   return cross(q-p, r-q) > eps;
18
19
20
    P perp(const P& p) { // get left perpendicular vector
21
         return P(-p.imag(), p.real());
22
23
    }
24
     int sign(double x) {
         if (x < -eps) return -1;
         if (x > eps) return 1;
26
         return 0;
    }
```

```
double polar_angle(const P& p) { // phi in [0, 2pi) or -1 for (0,0)
 29
30
          if (p == P(0, 0)) return -1;
          double a = arg(p);
 31
 32
          if (a < 0) a += 2*pi;
          return a;
 33
 34
      double area(const P& a, const P& b, const P& c) { // signed
 35
          return 0.5 * cross(a, b, c);
 36
 38
      double area(const vector<P>& poly) { // signed
 39
          double A = 0;
 40
          int n = poly.size();
          for (int i = 0; i < n; ++i) {
41
              int j = (i+1) \% n;
42
               A += cross(poly[i], poly[j]);
43
44
          return A/2:
45
     }
 46
     // struct L { // premica, dana z enačbo ax + by = c ali z dvema točkama // double a, b, c; // lahko tudi int L::L() : a(0), b(0), c(0) {}
47
 48
 49
     L::L(int A, int B, int C) {
 50
          if (A < 0 | | (A == 0 && B < 0)) a = -A, b = -B, c = -C;
 51
 52
          else a = A, b = B, c = C;
          int d = gcd(gcd(abs(a), abs(b)), abs(c)); // same sign as A, if nonzero, else B, else C
 53
          if (d == 0) d = 1;
 54
                                                      // in case of 0 0 0 input
 55
          a /= d;
          b /= d;
 56
 57
          c /= d;
 58
 59
     L::L(double A, double B, double C) {
          if (A < 0) | | (A == 0 && B < 0)) a = -A, b = -B, c = -C;
 60
 61
          else a = A, b = B, c = C;
      L::L(const P& p, const P& q) : L(imag(q-p), real(p-q), cross(p, q)) \{\}
 63
     P L::normal() const { return {a, b}; }
      double L::value(const P% p) const { return dot(normal(), p) - c; }
 65
      bool L::operator<(const L& line) const {
          if (a == line.a) {
              if (b == line.b) return c < line.c;</pre>
 68
 69
               return b < line.b;</pre>
70
          return a < line.a;
 71
 72
      bool L::operator==(const L& line) const {
 73
          return cross(normal(), line.normal()) < eps && c*line.b == b*line.c;
 74
     }
 75
      // }:
              // end struct L
 76
     ostream& operator<<(ostream& os, const L& line) {
   os << line.a << "x + " << line.b << "y == " << line.c; return os;</pre>
 77
 78
 79
 80
      double dist_to_line(const P& p, const L& line) {
   return abs(line.value(p)) / abs(line.normal());
 81
 82
 83
 84
      double dist_to_line(const P& t, const P& p1, const P& p2) { // t do premice p1p2
 85
          return abs(cross(p2-p1, t-p1)) / abs(p2-p1);
 86
      double dist_to_segment(const P& t, const P& p1, const P& p2) { // t do daljice p1p2
 87
          P s = p2 - p1;
P w = t - p1;
double c1 = dot(s, w);
 88
 89
 90
          if (c1 <= 0) return abs(w);</pre>
          double c2 = norm(s);
 92
          if (c2 \le c1) return abs(t-p2);
          return dist_to_line(t, p1, p2);
 95
      double great_circle_dist(const P& a, const P& b) { // pairs of (latitude, longitude) in radians
    double R = 6371.0; // compute great circle distance
 96
97
          98
99
          double dot = u[0]*v[0] + u[1]*v[1] + u[2]*v[2];
100
          bool flip = false;
101
          if (dot < 0.0) {
102
               flip = true;
for (int i = 0; i < 3; i++) v[i] = -v[i];
103
104
105
          double cr[3] = { u[1]*v[2] - u[2]*v[1], u[2]*v[0] - u[0]*v[2], u[0]*v[1] - u[1]*v[0] }; double theta = asin(sqrt(cr[0]*cr[0] + cr[1]*cr[1] + cr[2]*cr[2]));
106
107
          double len = theta * R;
if (flip) len = pi * R - len;
108
109
```

```
110
           return len;
111
      bool point_in_rect(const P& t, const P& p1, const P& p2) { // ali je t v pravokotniku p1p2 return min(p1.real(), p2.real()) <= t.real() && t.real() <= max(p1.real(), p2.real()) &&
112
113
                   min(p1.imag(), p2.imag()) <= t.imag() && t.imag() <= max(p1.imag(), p2.imag());
114
115
      bool point_in_triangle(const P& t, const P& a, const P& b, const P& c) { // orientation independent return abs(abs(area(a, b, t)) + abs(area(a, c, t)) + abs(area(b, c, t)) // edge inclusive
116
117
                        - abs(area(a, b, c))) < eps;
118
119
      pair<ITYPE, P> line_line_intersection(const L& p, const L& q) {
120
           double det = cross(p.normal(), q.normal()); // če imata odvisni normali (ali smerna vektorja)
121
           if (abs(det) < eps) { // paralel
122
123
                if (abs(p.b*q.c - p.c*q.b) < eps && abs(p.a*q.c - p.c*q.a) < eps) {
                    return {EQ, P()}; // razmerja koeficientov se ujemajo
124
                } else {
125
                     return {NO. P()}:
126
                }
127
           } else {
128
                return {OK, P(q.b*p.c - p.b*q.c, p.a*q.c - q.a*p.c) / det};
129
130
      }
131
      pair<ITYPE, P> line_segment_intersection(const L& p, const P& u, const P& v) {
132
133
           double u_on = p.value(u);
double v_on = p.value(v);
134
           if (abs(u_on) < eps \&\& abs(v_on) < eps) return {EQ, u}; if (abs(u_on) < eps) return {OK, u};
135
136
           if (abs(v_on) < eps) return \{0K, v\}; if ((u_on > eps \&\& v_on < -eps) || (u_on < -eps \&\& v_on > eps)) {
137
138
                return line_line_intersection(p, L(u, v));
139
140
           return {NO, P()};
141
142
      }
      pair<ITYPE, P> segment_segment_intersection(const P% p1, const P% p2, const P% q1, const P% q2) {
144
           int o1 = sign(cross(p1, p2, q1)); // daljico p1p1 sekamo z q1q2
           int o2 = sign(cross(p1, p2, q2));
145
           int o3 = sign(cross(q1, q2, p1));
146
           int o4 = sign(cross(q1, q2, p2));
147
           // za pravo presecisce morajo biti o1, o2, o3, o4 != 0
149
           // vemo da presečišče obstaja, tudi ce veljata samo prva dva pogoja
150
           if (o1 != o2 && o3 != o4 && o1 != 0 && o2 != 0 && o3 != 0 && o4 != 0)
151
                return line_line_intersection(L(p1, p2), L(q1, q2));
152
153
           // EQ = se dotika samo z ogliscem ali sta uzporedni
154
           if (o1 == 0 && point_in_rect(q1, p1, p2)) return {EQ, q1}; // q1 lezi na p
155
           if (o2 == 0 && point_in_rect(q2, p1, p2)) return {EQ, q2}; // q2 lezi na p if (o3 == 0 && point_in_rect(p1, q1, q2)) return {EQ, p1}; // p1 lezi na q if (o4 == 0 && point_in_rect(p2, q1, q2)) return {EQ, p2}; // p2 lezi na q
156
157
158
159
           return {NO, P()};
160
161
162
      ITYPE point_in_poly(const P& t, const vector<P>& poly) {
           int n = poly.size();
int cnt = 0;
163
164
165
           double x2 = rand() \% 100;
           double y2 = rand() % 100;
166
167
           P dalec(x2, y2);
           for (int i = 0; i < n; ++i) {
168
169
                int j = (i+1) \% n;
                if (dist_to_segment(t, poly[i], poly[j]) < eps) return EQ; // boundary</pre>
170
171
                ITYPE tip = segment_segment_intersection(poly[i], poly[j], t, dalec).first;
                if (tip != NO) cnt++; // ne testiramo, ali smo zadeli oglisce, upamo da nismo
172
173
           if (cnt \% 2 == 0) return NO;
174
           else return OK;
175
176
      pair<P, double> get_circle(const P& p, const P& q, const P& r) { // circle through 3 points
177
           P v = q-p;
178
           P w = q - r;
179
           if (abs(cross(v, w)) < eps) return {P(), 0};
P x = (p+q)/2.0, y = (q+r)/2.0;
180
181
           ITYPE tip;
182
           P intersection;
183
           tie(tip, intersection) = line_line_intersection(L(x, x+perp(v)), L(y, y+perp(w)));
184
           return {intersection, abs(intersection-p)};
185
186
      // circle through 2 points with given r, to the left of pq P get_circle(const P& p, const P& q, double r) {
187
188
           double d = norm(p-q);
double h = r*r / d - 0.25;
189
190
```

.

4.2 Konveksna ovojnica

Vhod: Seznam n točk.

Izhod: Najkrajši seznam h točk, ki napenjajo konveksno ovojnico, urejen naraščajoče po kotu glede na spodnjo levo točko.

Časovna zahtevnost: $O(n \log n)$, zaradi sortiranja

Prostorska zahtevnost: O(n)

Potrebuje: Vektorski produkt, str. 15.

Testiranje na terenu: UVa 681

```
typedef complex<double> P; // ali int
    double eps = 1e-9;
     bool compare(const P& a, const P& b, const P& m) {
5
         double det = cross(a, m, b);
         if (abs(det) < eps) return abs(a-m) < abs(b-m);</pre>
6
         return det < 0;
8
9
    vector<P> convex_hull(vector<P>& points) { // vector is modified
10
         if (points.size() <= 2) return points;</pre>
11
         P m = points[0]; int mi = 0;
12
         int n = points.size();
for (int i = 1; i < n; ++i) {</pre>
13
14
             if (points[i].imag() < m.imag() ||
    (points[i].imag() == m.imag() && points[i].real() < m.real())) {</pre>
15
16
                  m = points[i];
mi = i;
17
18
             }
19
             // m = spodnja leva
20
21
         swap(points[0], points[mi]);
22
23
         sort(points.begin()+1, points.end(),
24
               [&m](const P& a, const P& b) { return compare(a, b, m); });
25
26
         vector<P> hull;
         hull.push_back(points[0]);
28
         hull.push_back(points[1]);
         for (int i = 2; i < n; ++i) { // tocke, ki so na ovojnici spusti, ce jih hoces daj -eps
30
             while (hull.size() >= 2 && cross(hull.end()[-2], hull.end()[-1], points[i]) < eps) {
                  hull.pop_back(); // right turn
34
             hull.push_back(points[i]);
35
36
         return hull;
37
38
```

4.3 Ploščina unije pravokotnikov

Vhod: Seznam n pravokotnikov P_i danih s spodnjo levo in zgornjo desno točko.

Izhod: Ploščina unije danih pravokotnikov.

Časovna zahtevnost: $O(n \log n)$

Prostorska zahtevnost: O(n)

Testiranje na terenu: http://putka.upm.si/competitions/upm2013-2/kolaz

```
typedef complex<int> P;
1
 2
3
     struct vert { // vertical sweep line element
 4
          int x, s, e;
          bool start;
          vert(int a, int b, int c, bool d) : x(a), s(b), e(c), start(d) {}
 6
          bool operator<(const vert& o) const {</pre>
              return x < o.x;
 9
10
     };
11
     vector<int> points;
12
13
     struct Node { // segment tree
14
          int s, e, m, c, a; // start, end, middle, count, area
Node *left, *right;
15
16
          Node(int s_, int e_): s(s_), e(e_), m((s+e)/2), c(0), a(0), left(NULL), right(NULL) {
    if (e-s == 1) return;
17
18
               left = new Node(s, m);
19
              right = new Node(m, e);
20
21
          int add(int f, int t) { // returns area
    if (s >= f && e <= t) {</pre>
22
23
24
                    c++:
                    return a = points[e] - points[s];
25
26
               if (f < m) left->add(f, t);
27
28
               if (t > m) right->add(f, t);
               if (c == 0) a = left->a + right->a; // če nimam lastnega intervala, izračunaj
29
30
               return a;
31
          int remove(int f, int t) { // returns area
32
33
               if (s >= f && e <= t) {
34
                    if (c == 0) { // če nima lastnega intervala
   if (left == NULL) a = 0; // če je otrok je area 0
   else a = left->a + right->a; // če ne je vsota otrok
35
36
37
38
39
                    return a:
40
41
               if (f < m) left->remove(f, t);
42
               if (t > m) right->remove(f, t);
               if (c == 0) a = left->a + right->a;
43
              return a:
44
          }
45
     }:
46
47
     int rectangle_union_area(const vector<pair<P, P>>& rects) {
48
49
          int n = rects.size():
50
          vector<vert> verts; verts.reserve(2*n);
points.resize(2*n);  // vse točke čez katere napenjamo intervale (stranice)
51
52
53
          P levo_spodaj, desno_zgoraj; // pravokotniki so podani tako for (int i = 0; i < n; ++i) {
54
55
56
               tie(levo_spodaj, desno_zgoraj) = rects[i];
               int a = levo_spodaj.real();
int c = desno_zgoraj.real();
57
58
               int b = levo_spodaj.imag();
59
60
               int d = desno_zgoraj.imag();
               verts.push_back(vert(a, b, d, true));
61
               verts.push_back(vert(c, b, d, false));
62
               points[2*i] = b;
63
               points[2*i+1] = d;
64
65
66
          sort(verts.begin(), verts.end());
67
          sort(points.begin(), points.end());
68
69
          points.resize(unique(points.begin(), points.end())-points.begin()); // zbrišemo enake
70
          Node * sl = new Node(0, points.size()); // sweepline segment tree
71
72
          int area = 0, height = 0; // area = total area. height = trenutno pokrita višina
73
          int px = -(1 << 30);
for (int i = 0; i < 2*n; ++i) {
74
75
               area += (verts[i].x-px)*height; // trenutno pometena area
76
77
               int s = lower_bound(points.begin(), points.end(), verts[i].s)-points.begin();
int e = lower_bound(points.begin(), points.end(), verts[i].e)-points.begin();
78
79
80
               if (verts[i].start)
                    height = sl->add(s, e); // segment tree sprejme indexe, ne koordinat
81
```

4.4 Najbližji par točk v ravnini

Vhod: Seznam $n \ge 2$ točk v ravnini.

Izhod: Kvadrat razdalje med najbližjima točkama. Z lahkoto se prilagodi, da vrne tudi točki.

Časovna zahtevnost: $O(n \log n)$, nisem sure...:

Prostorska zahtevnost: $O(n \log n)$ Testiranje na terenu: UVa 10245

```
typedef complex<double> P;
     typedef vector<P>::iterator RAI; // or use template
2
     bool byx(const P& a, const P& b) { return a.real() < b.real(); } bool byy(const P& a, const P& b) { return a.imag() < b.imag(); }
4
6
     double najblizji_tocki_bf(RAI s, RAI e) {
8
           double m = numeric_limits<double>::max();
           for (RAI i = s; i != e; ++i)
9
                for (RAI j = i+1; j != e; ++j)
10
11
                    m = min(m, norm(*i - *j));
           return m:
13
     double najblizji_tocki_divide(RAI s, RAI e, const vector<P>& py) {
           if (e - s < 50) return najblizji_tocki_bf(s, e);</pre>
15
16
17
           size_t m = (e-s) / 2;
           double d1 = najblizji_tocki_divide(s, s+m, py);
           double d2 = najblizji_tocki_divide(s+m, e, py);
19
           double d = min(d1, d2);
20
^{21}
           // merge
           double meja = (s[m].real() + s[m+1].real()) / 2;
22
23
           int n = py.size();
           for (double i = 0; i < n; ++i) {
24
                if (meja-d < py[i].real() && py[i].real() <= meja+d) {
   double j = i+1;</pre>
25
26
                     double c = 0;
27
                     while (j < n && c < 7) { // navzdol gledamo le 7 ali dokler ni dlje od d if (meja-d < py[j].real() && py[j].real() <= meja+d) { double nd = norm(py[j]-py[i]);
28
29
30
31
                               d = min(d, nd);
                               if (py[j].imag() - py[i].imag() > d) break;
32
33
                               ++c;
                          }
34
35
                          ++j;
                     }
36
               }
37
38
           }
39
           return d;
40
     double najblizji_tocki(const vector<P>& points) {
41
          vector<P> px = points, py = points;
sort(px.begin(), px.end(), byx);
sort(py.begin(), py.end(), byy);
return najblizji_tocki_divide(px.begin(), px.end(), py);
42
43
44
     }
46
```